

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Effecit amor Christi, vt beneficium commune moriendi pro omnibus, proprium esset singulis bomibus: & ita per omnes transist pænas singulis debitas eorum peccatis. Vt autem tibi proficiat, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

nunc gen[er] illa tenebris est impleta, sicut dicit Pro-
 pheta: Obscuratur oculis eorum, ne videant, Lu-
 men autem erat omnibus filiis Israel, illuminat
 enim Ecclesiam, &c. Per huius SS. crucis mortem
 lucem fidei si leles accepimus, quia beneficij
 cognoscimus magnitudinem, quod Deus
 nobis contulit pro nobis moriendo, ubi illi
 damnatis manserunt in aeternis tenebris, nos
 illustrati sumus, atque ex illis tenebris lucem
 nostram elicimus. *Luceat lux in tenebris.* In
 medijs tormentorum tenebris quae Christus
 patitur, & malitiae mortalium, nos ipsi lucem
 amoris eius, charitatis, & iustitiae conspicia-
 mus.

§. 3. Efficit amor Christi, ut beneficium
 commune morientis pro omnibus, proprium
 esset singulis hominibus: & ita per omnes
 transiit poenas singulis debitas eorum pec-
 catis. Ut autem tibi propicia, illam con-
 sidera, tanquam pro te sololueratam.

Hec mors & acerba Passio Saluatoris a-
 noris eius peccata virtute ferventissimi na-
 nobis ad salutem aeternaeque salutationem,
 quem non in nobis amorem deberet accen-
 dere? Quam provocare reuerentiam? Quam
 in genere illum amantibus desiderium? Ad
 huius ascensionem, melius & efficacius hoc
 certissimum esse remedium, ut omnes hos do-
 lores poenaeque à Christo pro omnibus tole-
 ratas, quisque nostrum sentiat quasi pro se
 solo perpassas. Molum hinc quo nobis
 Christi passio & mors fiat vilitati: declaravi-
 mus de Iouis praetexto ex doctrina quorun-
 dam SS. Patrum, nunc autem profusepauit

3. p. 9. 1. et auctoritate D. Chrysostomi cuius verba
 D. CHR. adducit D. Thomas quo probet quod beneficia
 2. de facta pro omnibus in communi recognoscere
 compulsi. iustus debet sibi tantum praestita, quod his
 verbis explicat: *Hic est affectus serui fidelis, ut
 beneficia Domini sui, qui communitate data sunt
 omnibus, quasi sibi soli praestita reputet, & quasi sit
 ipse omnium debitor, & pro omnibus ipse solus
 habeatur obnoxius.* Hanc eandem doctrinam
 (eodem S. Doctore comprobante) dedit in
 seipso complectam D. Paulus in materia de
 passione & morte nostri Saluatoris: *Hoc fecit
 & Paulus, qui mortem Domini & Saluatoris no-
 stri, quae pro universis expensa est in vobis, sibi soli*

praestitam dicit. Et quasi pro se solo Dominus
 passus fuisset, loquitur Apostolus: *Quis enim
 nunc vult in carne, in fide vult filij Dei, qui re-
 didit semetipsum pro me.* Quia vero videtur
 quod in modo loquendi Apo. toti fructus Do-
 minicae Passionis ad unum solum parci
 limitetur, & vniuersitas qua Christus illum pro
 omnibus tolerauit constringatur & restringatur
 ad ipsum solum, defendit Doctor hic Apo-
 lum, eiusque qua hoc dicit, exponit intenti-
 nem. Et sic ut si lem illi possumus adhibere in
 hoc quod circa illam declarat, cum scripsit
 vultus fuerit D. Paulus Apostolus glossosus P.
 Chrysostomi auribus ad stare, loquens illi, su-
 ru neque insudens Epistolaram expositionem
 Hic autem dicitur, non constringere velle au-
 sim, & per orbem terre diffusa Christi mortem, sed
 quasi qui pro omnibus se solum in licet obnoxium
 Et reuera quid interest, si & alij praestitum
 tibi praestita sint, ita integra sint & ita posita,
 quasi nulli alij ex his aliquid fuerit praestitum
 denique & in illa boni praestitum parabolam non dicitur
 quod veni cuius multas querere, sed vult, ita
 namque est, quia sic omnibus, quasi vni dicitur
 beneficia conferuntur. Et modo eius tibi datus
 beneficia, & supremum hoc passionis commu-
 nicatur beneficium, quasi nullus alius sup-
 restet homo, pro qua illa toleraretur, vel cui
 communicatur, proinde sic tibi in illa facit
 & propiciatur, quasi sola velle in mundo. Et
 eo modo pro omnibus passus est, vna pro
 te solo hae: peccata sint, quasi tu solus es,
 pro quo deberet mori patique Saluator.

Notat D. Aug. quod in illa fidei consolati-
 ae quam protulit de Christo D. Thomas, vni-
 uerum eius contractore Dominus meus, & Dom-
 nus: expresse confessus fuerit eius diuinita-
 tem & humanitatem: & huc subscribit D.
 Ambrosius, & D. Hilarus. Hoc autem hic in-
 notandum quod si D. Tho. Christo Deum
 & hominem ascribat, & mysteria depro-
 diuinitatis & humanitatis, non fatetur diffi-
 set, ut confessio tanto foret solemnior si dicitur
 set: Dominus vniuersorum, Deus Abraham, Isaac
 Isaac, Deus Iacob: quandoquidem eo modo
 locutionis dominum eius excederet tanto
 vniuersalibus & diuinitatem eius vniuersalibus
 venerabilem & ab hominibus adorabilem.
 Nequaquam, sed bene dicit: Dominus meus,
 & Deus meus, quia non solum confitetur, quia
 sic Christus sed etiam assum, quo retem-
 pro

pccatorem operatus est, & fructum quem inde
 collegit. *Domini mens & Deus meus*, q. d.
 Cogitatio de Domino vt talem me esse censeo
 in eum sicut ac si solus fuisset creatus, &
 totum totum dominum, vnaque diuinitas ad
 me solum constringeretur: & confiteor Do-
 mine, quod quantum meque fecisti ad salu-
 tem hominum in quantum Deus, & in quan-
 tum homo, in mihi cesserit in bonum & re-
 demptionem, ac si mei solius gratia cuncta
 petuisset.
 Et si propheta Regio dicere liceret: *Deus*
 mens et cogitatio mea licet hoc D. Thomas:
 quandoquidem pro eo veniat ad cenaculum,
 pro eo ingredatur, manus suas, pedes latif-
 que munit, nec non precipiat vt manibus
 eiusque tangat loca clauorum, & manu la-
 tus latera, per oratum: quatenus innotescat,
 quod totum hoc quod ex sua lucratu est morte
 & passione, in congruenter D. Thomas pro-
 ficit, ac si eius solus inuenit illa passus fuisset.
 Et potest hanc eandem vnusquisque ratio-
 nem inire: quia si pro eo tantum pati de-
 buisset, non minus fuisset nec maior, ab eo
 quod fuit factum pro omnibus. Hoc est Pas-
 chonis mysterium, Christi mysterium quod alias
 expendimus per manna significatum. Quale
 manna conuoluit in se mysterium? qualis hic
 edas? quod fuerit pro omnibus, aptius ve-
 ritate dicere poterat Deus, quod sic esset
 singulis ac si solus ipse fuisset, pro quo ipse
 hoc concederet, quandoquidem sapientem illi
 qualem optabat impetiretur. Eodem sensu
 interpretor illud quod de Deo Psalmista ce-
 cecit. *Qui fixit sigillum corda eorum*. Quid
 per hoc significat: quod quasi solus ille fuisset
 nec alium habuisset, sic in omnibus ad e-
 um se voluntatem gustumque conuerteret: va-
 se sibi sibi uenit, ac si solus esses, cui stre-
 cante tenetur. Atque in hoc patet illud
 Spiritus S. *Prope est Dominus ad mensuram oris*
 sui. Quod tibi vicinus adeo fit Deus, vt quan-
 tus se omnibus prospiciat, ad mensuram oris
 tui tibi consulet in omnibus quæcumque ab
 illo postulaueris, eumque semper pro votis
 tuis sic inuenies paratum in particulari, ac si
 tui solus gereret ipse prouidentiam.

abundans: verumtamen ita pro singulis, ac
 si solus fuisset ille pro quo mortuus est, &
 quasi plura non fuissent peccata, quæ singu-
 lorum in particulari, peracta est per mortem
 eius generalis satisfactio. Notandum autem
 ad huius prepositi maiorem confirmationem:
 quod quamuis contra Christum nihil proba-
 rent eorum, quæ illi obijebant inimici ex-
 lumbisiores, his non obstantibus ita castiga-
 tus fuit ac seuerè luit, quasi reus omnium
 horum esset scelerumque obnoxius. Vt latro
 flagellis cœditur, vt superbus coronam patitur
 spinam, vt sediciosus capitur, vt homicida
 morte plebitur, vt stultus iridetur, & quasi
 fuisset ipsum peccatum ab æterno Patre deli-
 titur: & permittit, vt iusto ad mortem
 damnato Barabbas tantorum scelerum reus à
 vinculis liber absoluitur. Rationem capis?
 quia tamen mors eius omnium salutem
 operata sit, omniumque peccata deleuerit,
 eandem subiit penas, quas singuli pro suis
 peccatis lueri debuissent. Vnde quamuis nihil
 probaretur, per omnes tamen transit cruciatus
 singulis peccatis in sua specie debitos, vt
 singulis eorum in particulari morte sua satis-
 faciat. Et hoc confirmari potest in Barabba,
 quandoquidem dum Christus morti vt reus
 adiudicatur, hic in particulari ab illa quam
 meruerat, liber morte dimittatur.
 Quinimo hoc ipsum Dominus indicauit,
 quando illum capere querentibus, cum illis
 iam plenam dedisset huius facinoræ exequendo
 licentiam, dixit: *Si ergo me queritis, finite hos*
alite. Notanda venit illa vox illatua. Ergo,
 nam dicit Logicus illam esse notam, seu
 signum quod ex antecedentibus sequens col-
 ligit. Sic est in Passione Domini, ipse luget,
 funditque lacrymas, ergo nostras & singulo-
 rum ablergit: ipse capitur, ergo nos & singuli
 liberamur: ipse moritur, ergo nos & singuli
 viuimus. Ipse in singulis sacratissimi sui cor-
 poris partibus cruciatus patitur, ergo om-
 nium & singulorum sunt deleta flagitia.
 Si tantum sit beneficium, & ita tui solius
 gratia & commodo peractum, prepenle quan-
 tam à te & à me in particulari pollulet gra-
 tudinem, quodque à te & à me exigit, vt illi
 tantas in particulari referamus gratias in eo
 gradu quo cunctos simul ad gratia n impellit
 tanti doni memoria. Etenim licet illud fecisse
 seu contulisse cunctis in generali, non tollit
 DDD 1 factura

104.18.9

21

factu concessione tibi, quasi tu solus fuisses: ita quod factum sit pro omnibus, non admit, et illi non ita gratus sis, quasi tu solus fuisses: tanti beneficii debitor. Unde tam stricta sanguinis Christi, & eorum quae pro hominibus fecit, à te ratio postulat, ac si pro te solo facta fuissent. Aperti sunt libri sic D. Ioannes

Ap. 10. 12

et ex illo omnium eorum librorum acta scriptaque iudicarentur. An ergo eadem rationum partes ab uno atque ab alijs exigentur? Prodeat Christus in die iudicii librum vitae, mysteria scilicet vitae suae, mortis ac Passionis. Hic diuinus liber, in quo exaratum est quicquid Deus pro hominibus fecit, ille est qui aperietur: & pariter libri nostrarum conscientiarum aperientur, ut ex illo singuli libri iudicentur. Quid ergo: numquid à me postulantur est omne illud quod hoc in libro scriptum legitur? Vtique, & quidem eodem modo ac si pro te solo fuisset conscriptum: quia tu solus illi ea sem debet obligatione respondere, quasi alius non esset, qui pro tanto illi gratus teneretur seruire beneficio. Et debita gratitudinis, quae in hoc libro conscientiae tuae desiderabuntur non soluta, per ipsum condemnabuntur, ac si tu pro omnibus defuisses, & omnes pro te. Quam stricta, dico cum D. Bern. nos manet obligatio, quod Deus nos de nihilo creauerit, illi debemus quicquid sumus, potestque de nobis pro beneplacito suo disponere, nec tamen licet illi replicare. Sicut non potest signatum dicere: Cur me fecisti sic? Cum igitur per redemptionis beneficium nos repararit, resecerit, ac redemerit, ut qui uiuunt hanc non sibi

1. Co. 5. 7
1. Co. 6. 10

uiuant: & haec omnia maximi pretij pendio: Empii estis pretio magno: quantum erit hoc debitum, quo debetores illi constringimur? Deinde si consideremus Domine, modum quo nos refecisti tam molesto tuae maiestati, nobis autem ad eò honorabili & proficuo. Et sicut Deus his omnibus modis se totum pro me tradidit, ego similiter pro ipso tradere me teneor idque modis omnibus illi si lissimum. Haec omnia nobis exponunt beneficij magnitudinem, quo Deus nos in Passione mortisque filij sui cumulauit, & obligationem eius iudicant, cui nos alligauit, ut diuinae suae seruiamus perpetuò grati maiestati.

§. 4. Sentite ut proprijs, quos Christus perpessus est, dolores pro peccatis uestris: ita colligetur utilitatem ex Passione Christi meditatione.

Hactenus portentum illud attendimus retrogressus solis Christi usque ad ultimam Passionis illius mortisque in cruce iudicium. Iustum est ut ad eius inquisitionem ad illum recurramus, cumque rogemus, ut nos doceat illud median di scruentibus Regis Ezechiae ad conspectum patienti illius retrogressus solis usque ad ultimam lineam, Regis Babiloniae: Legi ad illum recurrerunt, qui post hoc illud interpretari. Reges Babiloniae miserunt ad eum legatos, ut interrogarent de portento illi magis, quoque ad tantam Christum retrogradationem in passione sua, qui melius nos modum doceat illam meditando, praeter Apollolium Paulum, neminem inuenio. Modus autem quem praescripsit ut nobis utiliore, hic est, ut dolores, Passionem, mortemque Christi in nobis ipsis statuamus ut illos sentiamus, modisque meditemur. q. d. Passio Christi eo modo consideranda est, ac si quisque ille esset, qui patitur. Hoc sentite in uobis quod est in Christo Iesu. Non sentimus nisi ea quae patimur cruciatos illos in nobis statuamus ut illos sentiamus & illos sentiamus. Quando Rex Alexander Ionatham misit, ut eum ad se traheret amicitiam, sibi que deuincere precepit, ut omnia Alexandri sic estimaret quasi sibi propria: lex etenim haec est amicitiae, eoque sine proprio misit illi vestimentum in haec uerba. Ad amicitiam nostram se intinamus, & hanc purpuream uellem, & amicitiam coronam tibi quasi signum & pignus amicitiae mittimus, ut amicus uocetis Regis, & quae nostra sunt, sentias nobiscum. Ad placet uobis, fratres mei, Dei consuequi amicitiam in consideratione Passionis & mortis filij sui. Ad hoc uellem Christi uobis affumite, dolorum eius, laborum, uulnerum, mortis & tormentorum. Haec est uellem Christi purpuream nam de illa locutus Ihas sic interrogat: Quare rubrum est uestimentum tuum? Et illi dixit passionis eius agens mysteria, & illam nominat uestimentum rubrum, iudicamentum